

بهناوی خودای بهخشنده میهرهبان
بهناوی گلهوه
ئەنجومەنی نیشتمانی کوردستان - عێراق

پشت بەستن بە حۆكمی برگه (1) لە ماددهی (56) لە یاسای ژماره (1)ی سالی 1992 ھەموارکراوو
لەسەر داوای ئەنجومەنی وەزیرانی ھەریمی کوردستان - عێراق، ئەنجومەنی نیشتمانی کوردستان -
عێراق لە دانیشتتنی ئاسایی ژماره (31)ی رۆزی 25/6/2008 یدا ئەم یاسایی دەرچواند:-

یاسای ژماره (10)ی سالی 2008
یاسای وەزارەتی خویندنی بالاو تویژینەوەی زانستی
ھەریمی کوردستان - عێراق

بەشی یەکەم

پیشەکان

ماددهی یەکەم :

مەبەست لەم زاراوانەی خوارەوە ماناکانی بەرامبەريانە بۆ مەبەستی ئەم یاساییه :

یەکەم : ھەریم : ھەریمی کوردستان - عێراق.

دووەم : ئەنجومەنی وەزیران : ئەنجومەنی وەزیرانی ھەریم.

سێیەم : وەزارەت : وەزارەتی خویندنی بالاو تویژینەوەی زانستی ھەریم.

چوارەم : وەزیر : وەزیری خویندنی بالاو تویژینەوەی زانستی ھەریم.

پێنجهم : ئەنجومەن : ئەنجومەنی وەزارەتی خویندنی بالاو تویژینەوەی زانستی ھەریم.

شەشەم : خویندنی بالا : ھەموو قۆناغەکانی خویندنی حکومی و نا حکومی دوای قۆناغی
ئامادەیی.

حەوتەم : ئەنجومەنی کوردستانی : ئەنجومەنی کوردستانی بالا بۆ پسپورییە پزیشکیەکان لە¹
ھەریم.

بهشی دوووهم

ئامانج و ئەركەكان

ماددهى دوووهم :

وەزارەت ھەولۇن دەدات ئەم ئامانجانە خوارەوە بەدى بەھىنىت:

يەكەم : جىبىھەجى كىرىدىن سىاسەتى گشتى خويىندىن بالا توپىزىنەوە زانستى كە لەلايەن ئەنجومەنلى خويىندىن بالا توپىزىنەوە زانستى ئامادەكراوە و لەلايەن حکومەتى ھەرئىمەوە پەسندىكراوە.

دوووهم : ھىنانەدى كۆپانگارىيەكى چۆنایەتى و سازان لەگەل پەرسەندىنەكانى جىبهانى لە مەيدانى خويىندىن بالا توپىزىنەوە زانستى و بەرزىكەنەوەيان بۇ ئاستى پىيوىست لە بوارەكانى زانستى و ھونەرى و تەكۈلۈچى دا.

سېيىھم : ھىنانەدى گونجان و پىيگەيىشن لە نىوان خويىندىن بالا و پىداويسىتىه كانى ھەرىم لە كادىرى زانستى و ھونەرىي شىاواھوە.

چوارەم : كاركىردن لە پىينانى ھىنانەدى ھاوسمەنگى لە نىوان پىشكەوتى زانستە نەزەرىيەكان و ئەوهى پىيوىستە لە رۇوى فراوان كىرىدىن و پەرسەندىن لە تاقىكەنەوە و كاركىردىن پراكتىكى و تاقىگەيىھوە.

پىنچەم : دابىن كىرىدىن پاراستىنى (حصانە) زانستى بۇ بىرمەندان و تۆۋىژەران و داھىيەران و نرخاندىن ئەركە زانستىيەكەيان و ھاندانى دەست پىزىنى زانستى (التفرغ العلمي) بەمەبەستى دروستكەنەدىن كەسايىھەتى مەرۆف بە شىوهەك كە پاش بە بىركەنەوە ئازاد و كاركىردىن بەردەوام بۇ بەديھىنانى كۆمەلگايەكى ئازاد و گەشەدار ببەستى.

شەشەم: ھاندانى خويىندىن و لىكۆلەنەوە زانستى و پشتگىريي كەنەنەيان و بەرزىكەنەوەيان و فراوانكەنەدىن پىسپۇرایەتى ھونەرىي و تەكۈلۈزى بە جۆرىيەك كە لەگەل پىداويسىتىه كانى گەشەپىدانى مەرۆيى و ماددى لەسەر ئاستى كۆمەللايەتى و ئابۇورى و رۇشنىبىرىي و فيكىرى لە ھەرىمدا بىگۈنچى.

حەوتەم: ودبەرھىتىنى توانا و بەھەرە زانستىيەكان و سوود و درگەتن لە رىڭاۋ شىواز و ھۆيە زانستىيەكانى ھاوجەرخ بۇ رۇيىشن لەگەل پىشكەوتى زانستى و تەكۈلۈچى لە جىبهاندا.

ھەشتم: ھاندانى دەزگاكانى خويىندىن بالا ئەھلى لە ھەرىمدا.

نۇيىھم: پاراستىنى كە لە پۇورى گەلى كوردىستان و گەشەپىدانى و گرنگى دان بە مىزۇو و بەھاكانى و دەرخستىنى شوينەوارە شارستانىيەكانى و گرنگى دان بە رۇشنىبىرىي گشتى و بەھىزكەنەدىن ئىنتىمائى نىشتمانى.

دەھىم: گەشەپىدانى شارەزايى ئەوانەى كە بەلانى كەم زمانىيى بىيانى دەخويىن لە مەيدانى پىسپۇرایەكەيان و كارايى شىاوايان پى بىرى بۇ بەكارھىنانى تەكۈلۈچىا.

یازدهم: بنیاتنانی تیشکوییه‌کی زانستی (نواه علمیه) ای تهکنیکی نیشتمانی.

دوازدهم: کارکردن له پیناوای کردنی زمانی کوردی به زمانی فیرکردن و خویندن له قوناعه‌کانی خویندنی بالا له زانسته مرؤییه‌کاندا و هاندانی ورگیران و دانان و چاپه‌مهنییه زانستی و روشنبریی و ئەکادیمییه‌کان بۆ زمانی کوردی.

مادده‌ی سییه‌م:

وەزارەت به دیھینانی ئەم ئەرکانه‌ی خواره‌وه دەگریتە ئەستو:

یەکەم: دانانی ستراتیجییەت و پلان بۆ گەشەپیدان به خویندنی بالا و تویزینه‌وهی زانستی به پیی ئەو سیاسەته‌ی کە حکومەتی هەریم دایدەنی.

دووەم: دانان و پەسندکردنی پلانی پیویست بۆ پەرهپیدانی بەرنامە‌کان و هاندانی بزووتنە‌وهی دانان و تویزینه‌وهی زانستی و ورگیران له زانکۆکان و دەزگا زانستیه‌کانی دی دا.

سییه‌م: دانانی پلانی پیویست بۆ بەرزکردنە‌وهی ئاستی زانستی کادیری فیرکردن له مەيدانی خویندنی بالا، به هوی ئامادەکردنی مامۆستاکانی زانکۆ و شارەزای پسپۆر له رۆلە‌کانی هەریم و چاودىرکردنی زانا و بيرمندان و گرنگی دان به تویزینه‌وهی زانستی و چاودىری کردنی بەھەرەی داهینان و دۆزینە‌وه و هاندانی و پشتگیری کردنی و کارکردن له پیناوا فەراھەمکردنی پیویستیه ھونەری و ماددیی و مەعنەوییه‌کان کە يارىدەت تویزەران و داهینەران دەدەن بۆ بەدواداچوونی کاره زانستیه‌کانیان به متمانە و دلىيابىيە‌وه.

چوارەم: داننان به دەزگا زانکۆیی و زانستیه نا عیراقیه‌کان و پەسندکردنی بنچینە‌کانی ھاوتابى بۆ پله‌و بروانامە زانستیه‌کانیان.

پىنجەم: پىشنىازکردنی کردنە‌وهی زانکۆ حکومى و دەزگاکانی خویندنی بالا يان ھەلۋەشاندنە‌وهیان ياخود لىكدان و لىك جياکردنە‌وه ياخود گواستنە‌وهیان له ناو ھەریمدا.

شەشەم: رەزامەندى دەربىرين له سەرگردنە‌وهی كۈلىچ و پەيمانگاى نۇئى له ھەریمدا يان كەرتىرىدىيان يان لىكدانى ئەوانە‌ى ھەنە لەگەل يەكدا.

حەوتەم: پشتگیرى کردنی ھاوكارى و ئالوگۇرکردنی روشنبرىي و زانستى لەگەل زانکۆ و دەزگاکانی خویندنی بالا دەرەوهى ھەریم.

ھەشتم: چاودىری کردنی ئەوانە‌ى دىن بۆ ھەریمى كوردستان يان لىي دەرددەچن له قوتابى و مامۆستا و تویزەر و دابىن کردنی پیویستىيە زانستى و كۆمەللايەتىيە‌کانیان و هاندانى گەرانە‌وهى خاودەن كە فائەتەکانی نیشتمانى له دەرەوهى ھەریم.

نۆیەم: پیشنيازكردنى پرۆژەي ياساو ئەو پېرىھوانەي كە بە خويىندىنى بالا و توپىزىنهەوە زانستىيەوە پەيوەستن.

دەھىم: ئامادەكىردىنى پرۆژەي گشتى بۇ وەزارەت و دەزگاكانى.

يازدهم: هەلسەنگاندىنى دەزگاكانى خويىندىنى سەر بە وەزارەت و دانانى ميكانىزمىك بۇ چاكسازىيە پېيوىستەكان لە لايەن خودى دەزگاي خويىندەكەوە.

دوازدهم: بە دواجاچونى كارى دەزگاكانى خويىندىن و توپىزىنهەوە زانستى بە شىوهەيەك ئاستى زانستى بە پىيى بەرزەفت و پېۋەرى جىهانى بەكار ھاتوو بپارىزى و رىكارى پېيوىست بۇ دابىن كردىنى بگرىتە بەر.

سېزدهم: ئالۇگۇركردىنى زاناييان و بيرمهندان وئەوانەي دەرس دەلىنەوە لەگەل زانكۆكان و دەزگا زانستىيە عيراقى و بىيانىيەكان وئينتىدا بىكردىنيان.

چواردهم: كاركىردىن لە پىيىناوى فەراھەمكىردىنى كورسى خويىندىن بۇ سەركەوتۈوهكان بۇ خويىندىنى بالا لە دەرھوە بەھەماھەنگى لەگەل لايەنە پەيوەندىدارەكاندا.

بەشى سېيىم

پىكھاتە و دەستەلەتەكان

ماددهى چوارەم :

يەكەم: وەزىر : سەرۆكى بالاى وەزارەتە و بەرپىرسە لە كارەكانى و ئاراستەكىردىنى سىاسەتەكانى و سەرپەرشتى و چاودىرى كردىنى و، لەوەوە ھەموو بېيار و فەرمان و رىنمايمىيەك دەردەچن لە بارەي ھەر شتىكى پەيوەندىيى بە ئەركەكانى وەزارەت و پىكھاتەكانى و دەستەلەت و ھەموو كاروباريکى ھونەريي و دارايى و كارگىرپى و رىكخستنەوە ھەبى بە پىيى حوكىمەكانى ياسا و بەرپىرسىشە لە بەرددەم ئەنجومەنى وەزىران بەو ناوەي ئەندامىيەكى ھاوكارە تىيىدا و بۇي ھەبى ھەندى لە دەستەلەتەكانى بىدات بە بىركارى وەزارەت يان بەرپىوه بەرەگشتىيەكان ياخود ئەوەي بە شىاوى دەزانى لە وەزارەتدا و بە شىوهەيەكى تايىبەتىش ئەم دەستەلەتەنەي خوارەوە ئەنجام دەدات:

- 1- پیشنيازكردىنى كردىنەوەي زانكۆ و دەستەكان لەسەر راسپارددە ئەنجومەن.
- 2- پیشنيازكردىنى دامەزراندىنى بىركارى وەزارەت و سەرۆكەكانى زانكۆ و دەستەكان و راوىزكاران و بەرپىوه بەرە گشتىيەكان و بەرزىردنەوەيان بۇ سەرۆكایەتى ئەنجومەنى وەزىران.
- 3- پیشنيازكردىنى دامەزراندىنى راگر و يارىدەدەرەكانى سەرۆكى زانكۆكان و دەستەكان لەسەر داوابى سەرۆكى زانكۆ ياخود دەستە و بەرزىردنەوەيان بۇ سەرۆكایەتى ئەنجومەنى وەزىران.

- 4- پیدانی مؤله‌تی دامه‌زراندنی زانکو و کولیچ و پهیمانگا به‌رزه‌کان و سنه‌نتمه‌رده‌کانی تویزینه‌وهی زانستی نا حکومی به پی‌یاسا و رینمایی و به‌رزه‌فت‌کان.
- 5- ئاماده‌کردنی راپورتی سالانه له باره‌ی خویندنی بالا له هه‌ریم و به‌رزکردنه‌وهی بوئه‌نجومه‌نی وزیران.
- 6- پیشکهش کردنی پروژه‌ی بودجه‌ی سالانه‌ی ودزارهت و پیکهاته و دهزگاکانی به ئه‌نجومه‌نی وزیران.
- 7- خه‌رج کردنی کری و دهرماله و قه‌رهبووکردنه‌وه و پیدانی و یاداشت به کارمه‌ندانی ودزارهت و غه‌یری کارمه‌ندانی له‌وانه‌ی که خزمه‌تگوزاری پیشکهش به ودزارهت دهکهن به پی‌ئهم یاسایه.
- 8- راگرتنی خویندن له زانکوکان یا کولیچه‌کان یاخود پهیمانگا حکومی و ئه‌هله‌لیه‌کان بو ماودیه‌ک له ده رۆز زیاتر نه‌بی.
- 9- په‌سندکردنی کونووسی ئه‌نجومه‌نکانی زانکو و دهسته حکومیه‌کان و ئاگاداربوون له کونووسی دانیشته‌کانی زانکو نا حکومیه‌کان.
- 10- به‌دواجاچونی پلانه پیویسته‌کان بو په‌ره‌پیدانی به‌رnamه‌کان و هاندانی بزووتنه‌وهی تویزینه‌وهی زانستی و دانان و ودرگیزان له دهزگاکانی خویندنی بالادا.
- 11- ئه‌ندامانی دهسته‌ی درس و تنه‌وه له سنه‌نتمه‌ری ودزارهت دهرماله‌ی ده‌سپه‌رژاوی زانکو دهیانگریت‌وه.
- 12- ره‌زامه‌ندنی ده‌برین له‌سهر نیزدراو و زهماله و مؤله‌تی خویندن و ئیعاره و ناردنه ده‌وه‌وهی عیراق.
- دووه‌م: ئه‌مانه به ودزیره‌وه ده‌لکین:
- 1- نووسینگه‌ی وزیر، فه‌رمانبه‌ریک به‌ریوه‌ی ده‌بات که به‌لانی که‌م بریوانامه‌ی به‌کالوریوسی هه‌بی و چه‌ند فه‌رمانبه‌ریک یاریده‌ی دهدن.
- 2- سکرتارییه‌ت.
- 3- به‌شی راگه‌یاندن.
- 4- به‌شی وردبینی و چاودیزی دارایی.
- 5- به‌شی یاسایی.
- 6- نووسینگه‌ی به‌ریوه‌بردنی پروژه زانستیه‌کان.

- سییه‌م: بریکاری ودزارهت:
- 1- یارمه‌تی ودزیر ده‌دات بو ئاراسته‌کردنی ودزارهت و سه‌رپه‌رشتی کاروباره کاگیزی و دارایی و ریکخستن‌کان له چوار چیوه‌ی ئه‌و دهسته‌لائنانه‌ی که ودزیر پی‌ی داوه، به مه‌رجیک خاوهن بریوانامه‌ی دوکتؤرا بیت و پایه‌ی زانستی له پروفسوری یاریده‌دهر که‌متر نه‌بی وشاره‌زایی و خزمه‌تی زانکویی له پازده سال‌که‌متر نه‌بی.

2- نووسینگه‌ی بریکار فه‌رمانبه‌ریک به‌ریوه‌ی دهبات که برپانامه‌ی به‌کالوریوسی هه‌بی. چوارم: دهگای سه‌په‌رشتی و بیمه‌ی چونیه‌تی (QA)

ئه‌ركی لیکولینه‌وه له باشی جیبه‌جی کردنی ئه‌ركه‌کانی زانکو و دهسته‌کان و راده‌ی ره‌وايه‌تی هه‌لس وکه‌وت و گونجانیان له‌گه‌ل یاساکارییه کار پیکراوه‌کان له ئه‌ستو ده‌گری و فه‌رمانبه‌ریک به‌پله‌یه‌کی تایبه‌ت له هه‌لگرانی برپانامه‌ی دکتورا به‌پایه‌ی به‌لانی که‌م پروفسوری یاریده‌ددر بی و شاره‌زایی له کاروباری زانستی و کارگیری دا هه‌بی که له پازده سال که‌متر نه‌بی و چه‌ند فه‌رمانبه‌ریکی پسپور پسپور یاریده‌د ده‌دهن و ئه‌ركه‌کانی به‌پیه‌ره ده‌سنيشان ده‌گرین.

پینه‌هم: راویزکاران:

ودزیر چوار راویزکاری ده‌بی به‌پله‌ی تایبه‌تی بو هه‌ريه‌ك له کاروباره‌کانی خویندنی بالا و تویزینه‌وهی زانستی و خویندنی ته‌کنیکی و خویندنی پزیشکی، به‌مه‌رجیک پله‌ی زانستیان له پروفیسوری یاریده‌د در که‌متر نه‌بی و خزمه‌تی زانکوییان له (20) بیست سال که‌متر نه‌بی و خاوهن شاره‌زایی شیاوه‌هیه‌کی ته‌واو بن.

شه‌شم: سه‌نته‌ری و دهارت له‌م فه‌رمانگانه‌ی خواره‌وه پیکدی:-

1- فه‌رمانگه‌ی کارگیری و دارایی: فه‌رمانبه‌ریک سه‌رۆکایه‌تی ده‌کات که به‌پله‌ی به‌ریوه‌به‌ری گشتی بی و خاوهن برپانامه‌ی دوکتورا بی و وا به‌په‌سن ده‌زانری که پسپوربی له به‌ریوه‌بردن یان یاسا هه‌بی و خزمه‌ت و شیاوی و شاره‌زایی کارگیری ته‌واوی هه‌بی بو ماوه‌هیه‌ك له ده سال که‌متر نه‌بی.

2- فه‌رمانگه‌ی لیکولینه‌وه و پلاندانان و به‌دواجاچوون: فه‌رمانبه‌ریک به‌پله‌ی به‌ریوه‌به‌ری گشتی سه‌رۆکایه‌تی ده‌کات که برپانامه‌ی دوکتورای هه‌بی و به‌پایه‌ی به‌لانی که‌م پروفیسوری یاریده‌د بی و خزمه‌تی زانکویی له ده سال که‌متر نه‌بی.

3- فه‌رمانگه‌ی نیزدراوان و په‌یوه‌ندیه‌یه‌کان: فه‌رمانبه‌ریک به‌پله‌ی به‌ریوه‌به‌ری گشتی سه‌رۆکایه‌تی ده‌کات که برپانامه‌ی دوکتورای هه‌بی و به‌لانی که‌م به‌پایه‌ی پروفیسوری یاریده‌د در بیت و خزمه‌تی زانکویی له ده سال که‌متر نه‌بی.

4- فه‌رمانگه‌ی تویزینه‌وه و په‌ره‌پیدان: فه‌رمانبه‌ریک به‌پله‌ی به‌ریوه‌به‌ری گشتی سه‌رۆکایه‌تی ده‌کات که برپانامه‌ی دوکتورای هه‌بی و به‌لانی که‌م به‌پایه‌ی پروفیسوری یاریده‌د بی و خزمه‌تی زانکویی له ده سال که‌متر نه‌بی.

5- فه‌رمانگه‌ی ئه‌ندازیاری و پروژه‌کان: ئه‌ندازیاریکی راویزکاری به‌پله‌ی به‌ریوه‌به‌ری گشتی سه‌رۆکایه‌تی ده‌کات که شاره‌زایی له پازده سال که‌متر نه‌بی و ئاما‌ده‌کردن و وردبینی دیزاین و که‌شفه ئه‌ندازیاریکیه‌کانی بیناکانی و دهارت ده‌گریت‌ه ئه‌ستو.

مداده‌ی پینه‌هم :

یه‌که‌م : ئه‌نجومه‌نیک له دیوانی و دهارت داده‌مه‌زری پیی ده‌گوتری (ئه‌نجومه‌نی خویندنی بالا و تویزینه‌وهی زانستی) وله‌مانه پیکدی:

- 1- وزیر : سه‌رۆکه.
- 2- بريکاري و هزارهت: ئەندامه وله کاتى نه هاتنى وزير سه‌رۆکايه‌تى ئەنجومەن دەكات.
- 3- سه‌رۆکه‌كانى زانکۆ حکومى و دەسته‌كان: ئەندامن.
- 4- سه‌رۆکى دەزگاي سه‌رپه‌رشتى و بىبىمەي چۈنایەتى: ئەندامه.
- 5- راوىزكاران: ئەندامن و بويان ھەمە بەشدارىي له و تووپۇزكاندا بکەن و راي خۆيان دەربىن بى ئەوهى ماق دەنگدانىيان ھەبى.
- 6- سه‌رۆکى ئەنجومەن بوي ھەمە نويئەرى ھەر لايەنيكى حکومى و نا حکومى لەوانە شارەزايى و پىسپۇرېيان ھەمە له کاتى پىويستدا بانگھېشت بکات.
- دۇوەم: سكرتاريەتى ئەنجومەن: فەرمانبەریك بە پلەي بەرپۇھەر بەرپۇھى دەبات كە بەلانى كەم بروانامەي ماجستيرى ھەبى و بەرپرس دەبى له تۆماركىرىنى كۆنۈسى دانىشتنەكان و گشتاندىن و بەدواچوونى جىبىيە جى كردىيان.
- سييەم: ئەنجومەن بە ئامادەبوونى دوو لەسەر سىي ئەندامانى دەبەسترى و مانگى جارىك بەشىۋەيەكى ئاسايى كۆدبىتەوە و وزير بوي ھەمە بانگھېشتى سازدانى بە شىۋەي نا ئاسايى بکات ھەر كاتى پىوبىستى كرد و، بريارەكانىش بە زۆرينەي دەنگى ئەندامە ئامادە بووهكان وەرددەگىرىن و ئەگەر دەنگەكان وەك بۇون ئەو لايەنە پەسندەكىرى كە سه‌رۆك دەنگى بۇ داوه.
- چوارەم: ئەنجومەن ئەم دەستەلأتانەي خوارەودى ھەمە:
- 1- برياردان لەسەر بنهما گشتىيەكان بۇ ودرگرتىن له خويىندى بەرايى و بالا له زانکۆكان و دەستە حکومى يەكان و خويىندى ئەھلى.
 - 2- داننان بە زانکۆكان و دەزگا زانستىيە نا عىراقىيەكان و برياردان لەسەر بنهما كانى ھاوسەنگى بۇ پلەو بروانامە زانستىيەكانىيان.
 - 3- برياردان لەسەر پلەو نازناو و بروانامەي زانستى كە لايەنيكى حکومى ونا حکومى له ھەرىم دراون و دانانى مەرجەكانى پىيدانىيان.
 - 4- راسپاردنى بنيات نانى زانکۆكان و سەنتەرى توپۇزىنەودى راهىنانى ئەھلى له بوارى خويىندى بالا بە پىي ياسا و رىنمايىيەكان لە ھەرىم.
 - 5- برياردان لەسەر دامەزراىندى كۆلىج و پەيمانگاكان.
 - 6- برياردان لەسەر بەستى كۆنگەكانى خويىندى بالا و توپۇزىنەودى زانستى بۇ پەرهپىدانى كارگىريي و زانستى و تەكニكى و كاركىرىن بۇ پەرهپىدانى بەرنامە خويىندىن و ئەو ياساكارىييانە پەيوەستن بە خويىندى بالا و پىرەوەكانى خويىندەوە.
 - 7- پىشنىازكىرىنى پرۆژەي ياسا و پىرەوەي پەيوەندىدار بە خويىندى بالا و توپۇزىنەودى زانستى.
 - 8- پىشنىازكىرىنى پرۆژەي كارپىكراوهكان و پىشنىازكىرىنى ھەمواركىرىنى يا بەيەكىرىدىيان ياخود ھەلۋەشاندىنەوەيان.

9- په سندکردنی ئەو رىككە و تىننامە رۆشنبىرىي و زانستى و تەكニكىيانەي كە دەزگاكانى وەزارەت لە گەل ھاوتاكانى لە دەزگا بىيانىه كانى فيركىردىدا دەيپەستى.

ماددهى شەشم :

يەكەم : لە ھەريەك لە سەنتەرى وەزارەت و دەزگاكانىدا سندۇوفىك بۇ خويىندى بالا دادەمەزرى و خاودەن كەسايەتى مەعنەوى دەبى (سەر بە خۆيى دارايى و كارگىرىي وشياوى ياسايى) و داھاتەكانى لەمانە پىكدىن.

- 1- رىزەمى (10٪) لە قازانچەكان:
 - أ- خويىندى ئىواران.

ب- نوسينگەكانى خزمەتگوزاري زانستى و راوىزكارىي.

ج- كريي پشكىنيه كانى تافىگەيى و توېزىنەوه زانستىيەكان.

2- ئەو رسمانانە كە لە زانكۇ و كۈلىچە و پەيمانگا نا حکومىيەكان وەردەگىرىن.

3- بهخشىن و بهخشىن و پىتاك و وەقف كردن و باربۇو (ئىكتىتاب) بە پىي ياساكارىيە پەيرەو كراودەكان.

دووەم : ئەو داھاتانە كە بەدەست دىن بەرپەزە(50٪) بۇ مەبەستەكانى هاندانى كارمەندان خەرج دەكىرى و ئەوەي دەمىننەتەوەش بۇ مەبەستى چاڭىرىن (صيانە) و چارەسەرگەندى خنکاندىنەكانى تايىبەت بە پرۆسە خويىندىن و پەرسەندىنەكان لە وەزارەتدا تەرخان دەكىرى.

سېيىھەم : بەرپەزە بەرپەزە سندۇوفەكە ئەنجومەنىك دەيگەرىتە ئەستو.

بەشى چوارەم

دەزگاكانى خويىندى بالا

ماددهى حەوتەم :

يەكەم : دەزگاكانى خويىندى بالا لە زانكۇ و دەستە و كۈلىچ و پەيمانگا و سەنتەرى توېزىنەوه حکومى و نا حکومىيانە پىكدىن و ئەم دەزگايانە خويىندىن بە وەزارەتەوه دەلكىن:

- 1- زانكۇي سەلاحەدین / ھەولىر.
- 2- زانكۇي سليمانى.
- 3- زانكۇي دھۆك.
- 4- زانكۇي كۆيە.
- 5- زانكۇي ھەولىرى پزىشى.
- 6- ئەنجومەنى بالاى كوردىستانى بۇ پىپۇرىيە پزىشىكەكان.
- 7- دەستەي خويىندى تەكニكى ھەولىر / سليمانى.
- 8- دەستەي كوردىستانى بۇ خويىندى ستراتيجىيەكان و توېزىنەوه زانستىيەكان.

9- هم دهگایه‌کی دیکه‌ی حکومی که هنه یان دوای ده‌چوونی ئەم یاسایه له نوى داده‌مه‌زريّن.

دوروهم: زانکۆی كورستان (كه به پىيى فەرمانى ئەنجومەنى وەزيرانى ھەرىمى كورستان زماره(3915) رۆزى 2006/4/2 دامەزراوه و تايىبەتمەندىي خۆى دەپارىزى).

بەشى پىنجه م

زانکۆكان

ماددهى هەشتەم:

يەكەم: زانکۆ حەرمەيىكى ئارام پارىزراوه و سەنتەرىيىكى ھزرى و شارستانىيە و ئەقل لە كەش و ھەواكەيدا گەشەدەكتات و تونانى داهىنان دۆزىنەوە تىايىدا بەرز دەبىتەوە و نابى دەست لە كاروبارى وەربىرى مەگەر ياسا رىگەبدات و بەر پرسىيارىتى راستە و خۆى لە ئەستۆدایه بۇ بەدىھىنانى ئامانجەكانى كە لەم یاسايىدا هاتوون. بۇيە پىويستە بەردەۋام لىكۈلەنەوە و توېزىنەوە لە ھەموو لايەنېيىكى زانىاريى مرۇفایەتى و زانستى و واقيعى پىويستىيە نويكەن ئەنjam بەدات كە لەگەل پىشكەوتنى تەكنولۆجي لە جىهاندا و پىويستىيەكانىدا بگونجى تاكو ئەو بۇ شايىھ زانستى و تەكニكىيە لە نىوان خۆمان و دەولەتە پىشكەوتووهكاندا ھەيە تەسک بکرىتەوە و لەگەل پەرسەندەكانى زانستى بىرۇين، لەگەل رەچاو كردنى تايىبەتمەندىي كۆمەلگاى كورستانى.

دوروهم: زانکۆ و كۈلىچ و ئەو پەيمانگايانەي پىوهەيەوە لكاون كەسايەتىيەكى مەعنەوېيان ھەيە (سەربەخۆيى دارايى و كارگىريى و شياوى ياسايى) بۇ بە دىھىنانى ئامانجەكانى وئەنجومەنېك كاروبارەكەي بەرپىوه دەبات.

سىيەم: زانکۆ لە كۈلىچي ئەكاديمى و سەنتەرى توېزىنەوە و كۈلىچ و پەيمانگاى تەكニكى لە بوارى خويىندى تەكニكى دواي خويىندى دواناوهندىي و ھاوشانەكەي پىكىدى، لەگەل ھەر پىكھاتەيەكى تر بە پىيى پىويست لە رووى زانىاري تىيۇرى پراكتىكەوە.

ماددهى نۆيەم:

سەرۆكى زانکۆ لە لايەن ئەنجومەنى وەزيرانەوە لە سەر پىشنىازى وەزير بۇ ماوهى چوار سال داده‌مه‌زرى وقابىلى درىز كردنەوەيە بۇ يەك جار و بە پلهى تايىبەتى دەبى و بە پىي ئەم پىوهرانەي خوارەوە:

يەكەم: بىرۇانامەي دوكىتراي ھەبى.

دوروهم: بەلانى كەم پايىھى پرۆفييسورى يارىدەدەرى ھەبىت.

سىيەم: خزمەتى لە (10) دە سال كەمتر نەبى.

چوارەم: خاودن توانا و شياوى كارگىريى و شارەزاىي و دەست پاكى و ئەمانەتى زانستى بىت لە كاركردندا.

ماددهی دهیه م :

سه‌رۆکی زانکۆ ئەم دەستەلاتانەی خواره‌و بەکاردینى:

يەكەم : سه‌رۆکایەتى ئەنجومەنى زانکۆ دەکات و بانگھېشى دەکات بۇ کۆبۈونەوە ئاسايى و نا ئاسايى و بىيارەكانى جىبەجى دەکات و نويىنەرايەتى زانکۆ لەبەرددم ھەموو لايەنەكاندا دەکات.

دوووهم : بەرپۇوهبردنى كاروباري زانستى وكارگىرىي و دارايى زانکۆ بە پىيى حوكىمى ياسا و پىيره‌و پەيوەندىدارەكان.

سېيىھم : بەرپۇوهبردنى ئەموالى گویىزراوه و نە گویىزراوه بە پىيى ياسا و پەيره‌و و رىئنمايىھ جىبەجى كراودەكان.

چوارەم : لەگەل ئەندامانى دەستەي ددرس گرتنه‌و و هونەريي بىيانىياندا گرىيەست مۇرددەكا.

پىنجەم : رەزامەندىي لەسەر بە ئىفاد ناردن و خواستنەوە (اعارە) و مۇلەتى خويندى لەسەر راسپاردە ئەنجومەنى كۆلىچ يان پەيمانگا پېشان دەدات.

شەشەم : دامەزراندى سه‌رۆکى بەشەكان ولقەكان و يارىددەرانى راگرەكان لە كۆلىچ و پەيمانگا كان لەسەر بنەماي پالاوتنيان لە لايەن راگرەوه.

حەوتەم : بەرزىرىنەوەي فەرمانبەرانى خزمەتى زانکۆيى.

ھەشتم : پالاوتنى راگرەكان و يارىددەرانىيان.

نۇيىھم : سه‌رۆکى زانکۆ بۇي ھەندىيەك لە دەستەلاتەكانى خۇي بە راگر و يارىددەرەكان يان ئەوهى بە شىاوپەيان دەزانى بىدات.

ماددهى يازدهم :

سه‌رۆکى زانکۆ سى يارىددەرى دەبى بۇ ھەريەك لە كاروباري كارگىرىي و دارايى، كاروباري زانستى و خويندى بالا و كاروباري قوتابىيان و لەلaiەن ئەنجومەنى وھىزىرانەوە دواى پالانتىيان لە لايەن سه‌رۆکى زانکۆوه بە پلهى بەرپۇوه بەرى گشتى دادەمەزرىيىن بە پىيى ئەم پىوەرانە خواره‌و:

1- بىروانامەي دوكتوراي ھەبى.

2- بە پايەتى بەلانى كەم پرۇفېسۈرى يارىددەر بى.

3- ماوهى بەلانى كەم (10) دە سال خزمەتى زانکۆيى ھەبى.

ماددهى دوازدهم :

زانکۆ ئەنجومەنىكى دەبى كە دەستەي زانستى و كارگىرىي بالا ئىيىدا و لەمانە پىيىكدى:

يەكەم : سه‌رۆکى زانکۆ سه‌رۆكە.

دوووهم : يارىددەرەكانى سه‌رۆكى زانکۆ ئەندامن.

سېيىھم : راگرەكان ئەندامن.

چوارهم : ئەندامىيڭ لە دەستەي دەرس گۇتنەوەي زانكۇ و لە غەيرى كارگىرېيەكان و بە پايدىيەكى زانستى لە مامۆستا كەمتر نەبى و لە لايمەنەوە بۇ ماودىيەك ھەلّدەبئىردى ئەندام

كە لە دوو سال كەمتر نەبى

پىنجەم : بەرىۋەبەرى سەنتەرى توېزىنەوەي زانستى ئەندام.

شەشم : نويىنەرىك لە هەر وەزارەتىك لە وەزارەتە پەيوەندىدارەكان دەخريتە سەر ئەنجومەنى خويىندى تەكىيىكى لەوانەي كە بەلانى كەم لە ئاستى بەرىۋەبەرى گشتى بن و لە ھەلبىزاردەن ياندا شارەزايى و پىسپۈرىي رەچاو دەكرى و ئەندامەتىيان بۇ ماودى دوو سالە و قابىلى نويىكەرنەوەيە.

حەوتەم: نويىنەرى قوتابىان لەسەر ئەو كاروبارانەي پەيوەندى بىيانەوە ھەيە، ئامادەي ئەنجومەنى زانكۇ دەبى.

ماددهى سىزدەم :

ئەنجومەنى زانكۇ ئەم تايىبەتمەندىييانە دەگرىتە ئەستو:

يەكەم: پىسپۈرىيە زانستىيەكان:

1. ئامادەكەدن و جىيەجى كەدن پلانەكانى وەرگرتەن بۇ خويىندى بەرايى لە كۆلىجەكان و ئامادەكەدن پلانى وەرگرتەن بۇ خويىندى بالا.

2. بېياردان لەسەر پلانەكانى توېزىنەوەي زانستى كۆلىچ و سەنتەرە زانستىيەكانى پەيوەست پىيەوە.

3. بېياردان لەسەر پلانىك بۇ فەراھەمکەدنى پىيداوىستىيەكانى خويىندىن.

4. بېياردان لەسەر پلانى كەدنەوەي بەش ولقەكانى سەنتەرى زانستى.

5. بېياردان لەسەر پلانى خويىندى بالا.

6. بەخشىنى پلهى زانستى بە ئەندامانى دەستەي دەرس گرتەوە.

7. بەدواچۇونى بەرnamەكانى خويىندىن.

8. پىشىازكەدنى بەرnamەنى خويىندىن و گۈرانكارىي كەدن تىيىدا بۇ پتەوکەدنى بارى زانستى و پىشكەش كەدنى بە وەزارەت بۇ بېياردان لەسەرى.

9. وەستاندى خويىندىن بە يەكجارى يان بەشىكى بۇ ماودىيەك لە 6 رۆز زياتر نەبى.

10- دانانى مىكانىزىمىك بۇ جىيەجى كەدن پلانى وەزارەت و ستراتيچىتەكەمى.

11- ھەلسەنگاندى كار و باشىي دەزگاكانى.

12- پىدانى بېروانامەي زانستى.

دووەم: تايىبەتمەندىيە كارگىرېيەكان:

1- بېياردان لەسەر پلانەكانى پەيوەندىيە دۆشنبىرېيە دوو قۆلەكەن لەگەل زانكۇ و دەزگا زانستىيەكانى كە لە دەرەوەي ھەریمن و جىيەجى كەدنىيان.

2- جىيەجى كەدنى پلانى ئامادەكەدنى مىلاكى زانستى و ھونەرى و كارگىرېي كۆلىچ و سەنتەرە زانستىيەكانى.

3- دامه‌زراندنی ماموستای وانه بیژو هونه‌ری و کارگیری به پیی میلاک و بوونی پله.

سییه‌م: تایبەتمەندىيە دارايىيەكان:

1- ئامادەكردنی پلانى بودجه‌سىالانه وپلانى ودبه‌رهىتان.

2- پەسندىكىرىنى بېيارى لىزىنە تایبەتكان بە كۈزاندىنەوە نرخدانان و بەكىيگەتن وفروشتنى ئەموالى گۆيىزراوه و نە گۆيىزراوه زانكۇ.

3- بېياردان لەسەر ژمیرىيارىي كۆتايى.

چوارەم: ئەنجومەن بۇي ھەيە ھەندى لە دەستەلەتكانى بىاتە سەرۋىكى زانكۇ.

ماددهى چواردەم :

راڭرى كولىچ يا پەيمانگا.

يەكەم: ئەوهى بە راڭرى كولىچ دادەمەزرى دەبى خاودنى برووانامە دوكىۋا بى و بەلانى كەم بە پايەى پروفېسۋىرى يارىدەدەر بى و خزمەتى زانكۆيى لە (10) دە سال كەمتر نەبىت و بە پلهى بەرىيەتلىرى گشتى بۇ ماوهى چوار سال و لەسەر پېشىيازى سەرۋىكى زانكۇ دادەمەزرى.

دووەم: ئەوهى بە راڭرى پەيمانگا دادەمەزرى دەبى بەلانى كەم برووانامە ماستەرى ھەبى بە پلهى ماموستا (مدرس) بى و خزمەتى زانكۆيى لە (10) سال كەمتر نەبى و بە پلهى بەرىيەتلىرى گشتى بۇ ماوهى چوار و لەسەر پېشىيازى سەرۋىكى زانكۇ دادەمەزرى.

سیيەم: راڭر، يارمەتىيدەرىيکى بۇ كاروبارى كاڭتىرىي و قوتابيان دەبى ، بە مەرجىك دەبى بە پلهىكى زانستى بى لە ماموستا (مدرس) كەمتر نەبى و بەبېيارى سەرۋىكى دەستە و لەسەر راسپاردەي راڭر دادەمەزرى و دەشكىرى ھەركاتى پېۋىستى كرد يارمەتىيدەرىيکى دىكەي بۇ زىاد بىرى.

ماددهى پازدەم :

راڭر ئەم ئەرك و دەستەلەتكانى خوارەوە دەگرىتە ئەستۆ:

يەكەم : تایبەتمەندىيە زانستىيەكان:

1- بەدواچۇونى رېكخىستنى خويىندى بەرايى و بالا و كاركىرىن لە پىنداوی بەھىزىكىنى بارودۇخى پەروردەيى وزانستى دا.

2- پەسندىكىرىنى راسپاردەي ئەنجومەن بەش ولقەكان.

3- رەزامەندى دەربېرىن لەسەر دابەش كىرىنى بابەتكانى خويىندى و يەكەكانى وەرزى بەسەر ئەندامانى دەستە دەرس گۇتنەوە و وانه بىزىان (محاجىرىن) و دامەزراندىنى لىزىنەكانى گفتوكۇكىرىنى نامەكان و دىيارى كەنەكانىيان.

4- پىادەكىرىنى ئەو ياسا و پېرەو و رېنماييانى كە لەبارەي رېكخىستنى كاروبارى زانستى و پەروردەيى و بېيارەكانى لايەنه بالاكانەوە دەرچۈن.

دوروهم : تاييهتمهندىيە كارگىرىي و دارييەكان:

- 1- پيادەكردنى ئەم ياسا و پىرەو و رىنماييانە بە كاروبارى كاگىرىي و دارييە و پەيوەستن.
- 2- رەزامەندىيە دەربىرين لەسەر راسپاردى ئەم ليژنانە كە لە كۆلىچ و پەيمانگاكان پىكھاتۇن.
- 3- تۆماركىرىنى قوتابىيان بۇ خويىندى بەرأىي و باڭ.
- 4- رەزامەندىيە دەربىرين لەسەر كرينى كەل و پەله كانى تاقىيگە و پىداويسىتىيەكانى دىكە لە گۇفار وكتىب وهاوردىيان.
- 5- رەزامەندىيە دەربىرين لەسەر خەرجىرىنى پاداشت بۇ ئەوانە لە دەرهەدە زانكۇن، لەبارە مەشق و دەرس گرتەنە و سەرپەرشتى كەنە نامەكان و بەشدارى كەن لە ليژنانە ئەزمۇونەكانى گشتگەر و ليژنانەكانى گفتوكۈركەن بە پىي ياسا بەركارەكان.
- 6- راسپىرى بۇ گۇپىنى ناونىشانى تەكىيكاران و كارگىران لە چوارچىۋە مىلاكى كۆلىچ يان پەيمانگا بە گوئەرە حوكىمەكانى ياسا و پىرەو و رىنمايەكان.
- 7- راسپىرى بۇ گواستنە وە كارمەندان لە تەكىيكاران و كار گىران و دابەشكەنلىقان بە سەر كۆلىچ و پەيمانگا و فەرمانگەكانى زانكۇدا.

سىيەم : راگر بۇمەھىيە هەندى لە دەستەلاتەكانى زانستى و كارگىرىي و داريي خۆى بە سەرۋەكى بەشەكان و يارىددەدرانى بىسپىرى.

ماددهى شازدهم :

كۆلىچ يان پەيمانگا ئەنجومەنىيە دەبىي و ئەويش دەستە زانستى و كارگىرىي و دارييە كەيەتى و لەمانە پىكىدى:

سەرۋەكە.

يەكەم: راگر:

دوروهم: سەرۋەكەكانى بەشەكان يان لقە زانستىيەكان ئەندامن.

ئەندامە.

سىيەم : يارىددەدرى راگر:

چوارەم : نويىنەر ئەوانە دەرس دەلىنە وە كۆلىچ يان پەيمانگا و بە پايەيەكى زانستى كە لە مامۆستا(مدرس) كەمتر نەبىي، دەستە دەرس گوتەنە و بۇ ماودىيەك ھەلىدەبىزىرى كە لە دوو سال زىاتر نەبىي.

پىنچەم : ئەنجومەنى كۆلىچ يان پەيمانگا بۇمەھىيە ئەندامىيەكى تر لە يەك لە وەزارەتە پەيوەندىدارەكان بە هەمان پىسپۇرى بۇ خۆى و زىاد بکات.

شەشەم : نويىنەر قوتابىيان بۇ كاروبارىك كە پەيوەندىيە پىييانە وەبىي ئامادە ئەنجومەنى كۆلىچ يا پەيمانگا دەبىي.

ماددهى حەفەدم :

ئەنجومەنى كۆلىچ يا پەيمانگا ئەم ئەرك و دەستەلاتانە خوارەوە دەگرىيە ئەستو:

يەكەم : تاييهتمەندىيە زانستىيەكان:

1. دانانی پلانی و هرگرتن(قبول) بۆ خویندنە به راییه کان و پیشنيازکردنی دانانی پلانه کانی و هرگرتن بۆ خویندنی بالا به پیی بەش يان لقی زانستی و مهرجی تایبەت پیی و به دوا داچوونی جیبەجی کردنی.
 2. دانانی پلانی تایبەت به تویزینه وەی زانستی و دانان و هرگیران و بلاوکردنە وە دابینکردنی پیداویستیه کانی خویندن.
 3. دانانی پلان بۆ کردنە وەی بەش و لق و سەنتەره کانی زانستی و پیشنيازکردنی دامەزراند نیان يان لیکدانیان ياخود هەلۆه شاند نە وە يان و دابەشکردنی پروگرامە کانی خویندن بە سەر سالە کانی خویتنداد.
 4. بپیاردان لە سەر پلانی بە شە زانستیه کان سە بارەت بە بانگھیشتى مامۆستاييانى میوان.
 5. بپیاردان لە سەر ناونیشانی نامە کانی زانکۆ و ناونانی لیژنە کانی ئەزمۇونى گشتگر و سەرپەرشتیار و هاوبەش و ئەنجامى گفتوكۆ و زیادکردنی بابەتە کانی خویندن بۆ خویندنی بالا يان لابردنیان.
 6. رەزامەندىيى دەربىرىن لە سەر ناونانی ئەوانە ئەزمۇونى دەرەگى دەدەن و ئەمەش لە سەر پیشنيازى بەش يا لقی زانستی دەبى.
 7. راسپاردن بە دامەزراند نى خویندنی بالا و پروگرامە کانی و پلانی سالانە و داھاتوو يان.
 8. راسپاردن بە بەخشىنى بروانامە زانستى.
دووھم: تایبەتمەندىيىه كارگىرپىيە کان:
1. سەرپەرشتى کردنی کاروباري كۆلچ يان پەيمانگا و بايە خدان بە لايەنە جۆراوجۆرە کانی چالاکىيە کانى.
 2. ئامادە کردنی ميلاكى كۆلچ يان پەيمانگا لەناو ئەندامانى دەستەي دەرس گوتنه وە بەر لە كۆتايى سالى خویندن لە بە روشنىايى ئەوهە راگر و ئەنجومەنی بە شە کان يان لقە کان پیشنيازى دەگەن.
 3. راسپاردن بە پىدانى مۆلەتى خویندنی بە رايى و بالا بە فەرمانبەرانى كۆلچ لەناو هەريمدا ئەمەش لە سەر پیشنيازى بەش يان لقی زانستى تایبەتمەند دەبى.
 4. پیشنياز کردنی خواستى (اعارە) خزمەتكۈزارى ئەندامانى دەستەي دەرس گوتنه وە يان مۆلەت پىدانىان و پىدانى زەمالە و هەناردنیان بۆ دەرەوهە هەريم لە سەر پیشنيازى بەش يان لقی زانستى تایبەتمەند.
 5. رەزامەندىيى دەربىرىن لە سەر تە فەرۇغى ئەندامى دەستەي دەرس گوتنه وە لەناو هەريم يان دەرەوهە بە پىيى بە رزەفتى تایبەتى.
 6. سەپاندى سزاي بە رزەفتکارى بە سەر قوتا بىياندا بە پىيى پىرە و رىنمايىيە كارپىكراوهە کان.
 7. سەرپەرشتى جىبەجى کردنی پىرە و رىنمايىيە کان لەوانە ئەپەيەندىييان بە کاروباري زانستى لە كۆلچ يان پەيمانگا وە هەمە.

۸. راسپاردن به ئىنتىدابى ئەندامانى دەستەي دەرس گۇتنەوە و وانه بىزىيان بۇ خويىندىنى بالا
لە يېنى ئەمادە و يېۋىستى كە يەشكەن و لقەكەن دەسىنىشانى دەكەن.

۹. ئاماده كىرىيەكان بۇ كادىرە زانستى و كارگىرەكان.

10. ئاماده كردنى پلان بۇ پەيوەندىيە رۆشنىرىيە دوو قۇلىيەكان.

11. ئەنجومەن بۇيى ھەيە لىئىنە دابىمەزرىيىنى تاكو له جىبەجى كىردى ئەركى زانسىتى و
كارگىرىيى و دارايىي و پەروەردەيى يارىدەي بىدەن.

12. سهیر کردنی ههموو کاروباریکی تر له کولیچ یان پهیمانگا که له راگرهوه بؤی دیت.

سیّم: تایپه‌تمه‌نديّه داراییه‌کان:

۱. پیشناز کردنی پلانه کانی بودجه سالانه و یه رنامه هاوردن و ودیر هینان.

2. راسپاردن بو بریاردانی ڙمیریاریه کانی کوتاییی کولیچ یان پهیمانگا.

۳. ئاماده كردنى پىداويستىيەكانى كۆلچىج يان پەيمانگا له كارەكانى ئەندازىيارىي و پروژەكانى تايىبەت بە خۇي لە چوارچىوهى بودجەي گشتى وەبەرهەينان دا.

مدادهی ههژدم :

بهش يا لقى زانستي: ئەو يەكە بنەرتىيە زانستييە يە له خويىندى بالاًو لهو كاتەدا ئەو بەش و لقه زانستييانە دادەمەززىن كە پىيوىستى كردىنى به دادەمەززىاندىيان ھەبى، به مەرجىئە پىنج لە مامۇستاي پسپۇر ھەبن كە دوowan لهوانە بەلani كەم خاودەن بروانامە دوكتورابن و ئەنجومەننىكى ھەپە كە لەمانە خواردەوە يېڭدى:

یه‌که‌م: سه‌رۆکی بەش یا لق: به بەریاری سه‌رۆکی زانکو و بەپیشنياري پاگرى کۆلچ یا پەيمانگا داده‌مه‌زى، به مەرجىئك پايەتى زانستى له پرۆفيسورى يارىدەدەر كەمتر نەبىت بۇ کۆلچ و مامۆستا(مدرس) يش بۇ پەيمانگا و بەريوەبردنى بەش یا لق له رووى زانستى و كارگىرى و پەروەردەپەوه دەگرىيەتەوه ئەستو.

دوروهم: ژماره‌یه‌ک له ئەندامانی دەسته‌ی درس گوتنەوه له (14) پت نه‌بى و له (8) يش كەمتر نه‌بى و دەبى خاودن بروانامە دكتورا بن ياخود لهوانه بن نازناوى زانستى پروفيسوري يارىدەدەر يان هه‌بى و ماوهى بهلانى كەم (5) سال خزمەتى زانكۆييان به كردەنى هه‌بى.

سییمه: نهنجو مهندی تایله تمہندی بانه خوارده دهگریتھ نهستو:

۱- کارکردن له پیناوی په رهپیدانی پروگرامه کان خویندن و وردہ کاری یه کانی و کتیبه کانی خویندن و پیشنيازی هه مواد کردنیان یاخود گورینیان له بھر روشنايی راسپارده لیژنه؛ انسټیتوه کان له بھش، بان لق، و ئەو بھش، و لقانه ی که وەکه ئەوانن.

۲. پیشناز کردنی پیداویستیه کانی بهش یا نلق لهلا یهند ئەندامانی دەستەی دەرس گوتنەوه و تەکنیکاران و اسپارادن بە باڭھەشتىن، بۇ فېسىۋەي، مەغان.

3- بپیاردادن له سه ر پرۆژه کانی توییزینه و هی زانستی که له لایه ن ئەندامانی بهش يان لق پیشکەش دەکەن بەتى، سىداوېستىه کان، كەمەلگاي ئابورى و كەمەلابەت، و ساس، و هە، دىكە و

پیشنياز كردنی شیوازی زامن کراو بؤ ئەنجامدانيان و راسپاردن به يارمهتيدانى توېژينهوهى زانستى و كتىبە دانراو و وەرگىرداوهكان و بايەخدان به توېژينهوهى قوتابييان و دابىنكردنى پىدداوىستىيەكانى جىبەجى كردىان.

4. راسپاردنى برياردان لەسەر پلانەكانى بەشه زانستىيەكان لە بارەي بانگىشەي پروفيسورە ميوانەكانەوه.

5. راسپاردنى برياردان لەسەر ناونيشانى نامەكانى زانکۆيى و ناونانى ليژنەكانى تاقىكىردنەوهى گشت گر و سەرپەرشتىكارو بەشدار و ئەنجامى گفتوجوگان.

6. جىبەجى كردنى بريارەكانى ئەنجومەنى كۈلىچ يا پەيمانگا.

7. دامەزراندىنى ليژنە پەروردەبىي و زانستىيەكان بە پىي پىدداوىستىيەكانى بەش يان لقەكە.

8. سەرپەرشتى كردنى بەرىۋەچۈونى خويىندەكان و شىوازەكانى دەرس گوتنەوه و ئەزمۇونەكان و ھەلسەنگاندىنى ئەندامانى دەستەي دەرس گوتنەوه و بەدواچۈونى كاروباري زانستى قوتابييان لە سالە جياجيakanى خويىندەكانى زانستى بؤ زانيارى و زانستەكان و ئاراستە كردنى ئەندامانى

9. بەدوا داچۈونى پەرسەندەكانى زانستى بؤ زانيارى و زانستەكان و ئاراستە كردنى ئەندامانى دەستەي دەرس گوتنەوه بؤ نويكىردنەوه و پەرسەپىدەنلى بەرنامى خويىندەكانى زانستى لە جىهاندا گونجاو بىت.

10. چاودىرى كردنى پروفيسورە داهىئەرەكان و قوتابىيە سەركەمتووەكان و هاندانيان بە شىوهەكى بەرددوام.

11. دانانى پلان و ميكانيزم بؤ گۈرىنى پروفيسەي دەرس گوتنەوه بؤ پروفەسى فييركىرن.

12. ئامادە كردنى موعيىدەكان بؤ تەواو كردنى خويىندەكانى بالا بە ئامانجي پىكىردنەوهى ناتەواوى لە كادىرى دەرس گوتنەوه.

ماددهى نۆزدەم:

دەستەي دەرس گوتنەوه لە زانکۆ و دەستەكاندا لەمانە پىكىدىن: -

يە كەم: پروفيسورەكان

دووھم: پروفيسورە يارىدەدەرەكان

سييھم: مامۆستاييان (مدرسىن)

چوارھم: مامۆستا يارىدەدەرەكان

ماددهى بىستەم:

يەكەم: مەرجە ئەو كەسەي نازناوى مامۆستاي يارىدەدەری پىدەدرى، خاوهنى بروانامەي ماجستىر يان هاوتاي بى و خولىكى شياندى بؤ پروفەسى دەرس گوتنەوه بؤ ماوهى شەش مانگ سەركەمتووانە بېرى كە مەرجەكانى بە رىنمايى دەردەچن.

دووھم: ئەگەر مامۆستاي يارىدەدەر لە ماوهى (5) سالىدا لە رۆزى دامەزراندىيەوه بەرز نەكرايەوه بؤ پايەي مامۆستا ئەوا دەگۈزۈرتەوه بؤ سەنتەرەكانى توېژينەوه لە زانکۆكان و دوو

سالی پیّدادری بُو بەرز گردنه وە بُو پایه‌ی مامۆستا و بە پیچه‌وانه وە دەگویزیریتە وە بُو
دەرە وە زانکۆ.

مادده‌ی بیست و یەکەم:

ئەو کەسەی دادەمەزرى يان پله‌ی مامۆستاي پيّدادرى دەبى يەكىك لەم دوو مەرجانە
خوارە وە لى بىتەدى:

يەكەم: دەبى بروانامە دكتورايەكى دانپىنراو يان هاوتاى لە رۇوي زانستىيە وە دەدەست ھىنابى،
يان دەبى بروانامە زانستى يان ھونەرى يان تەكىنىكى يان پىشەبى بەدەستھىننا بى لەو
پسپۇرپىيانە كە بروانامە دكتوراي لى نادرى، يان بروانامە يەكى زانستىيانە هاوتاى
ھەبى، مەرجىشە ماودى خويىندى بُو بەدەستھىننانى ئەو بروانامە يە لە سى سال كەمتر
نەبىت لە دواى بروانامە بەرايى زانکۆ و رىگاى دەرس گوتنە وە يىشى پى نادرى تاكو لە
خولىكى راهىننان بُو ماوهى سى مانگ بەشدارىي نەكەت و بەسەر كەمتووبيلى
دەرنە چىت و مەرجە كانىشى بە رىنمايى دەست نىشان دەكىرى.

دووەم: دەبى مامۆستاي يارىدەربى لە يەكىك لە زانکۆكان بُو ماوهىك كەمتر نەبى لە سى سال و
لەو ماوهىدا بەلانى كەم دوو توېزىنە وە بەنرخى بلاۋكىرىدىتە وە خاونەن ھەولى
دەرس گوتنە وە باش بىت.

مادده‌ی بیست و دووەم:

مەرجە ئەو کەسەي دادەمەزرى يان پایه‌ی مامۆستاي يارىدەدرى پيّدادرى لە پایه‌ی مامۆستايى
كارى كردى لە يەكىك لە دەزگاكانى خويىندى بالا بە دەرس گوتنە وە بُو ماوهىك لە (4) سال
كەمتر نەبى و لەو ماوهىدا بەلانى كەم سى توېزىنە وە بەنرخى بلاۋكىرىدىتە وە كە لە
يەكىكىاندا بە تەننیا ئەو كارە كردى.

مادده‌ی بیست و سىيەم:

مەرجە ئەو کەسەي دادەمەزرى يان پله‌ی پروفېسۈری پيّدادرى بروانامە دكتوراي
وە دەستھىنابى و مەرجە كانى مادده (22) ئەم ياسايىلى ھاتبىتە دى و بەلانى كەم شەش سال
پله‌ی پروفېسۈری يارىدەدرى بەسەردا تىپەربوبىت و لەو ماوهىدا ھەولى باشى دابى لە دەرس
گوتنە وەدا و ژمارە يەك لە توېزىنە وە بلاۋكىرىدىتە وە كە بەلانى كەم لە شەش توېزىنە وە كەمتر
نەبى، سىيانيان بەلانى كەم ئەسىلى بن و يەكىكىشيانى بە تەننیا ئەنجام دابى.

مادده‌ی بیست و چوارەم:

بەدەر لە حوكىمە كانى مادده كانى پىشىو دەشى خاونى بروانامە دكتوراي باودە پىكراو يان
هاوتاكانى لە رۇوي زانستىيە وە لە زانکۆ يان دەستە بە پایه‌ی پروفېسۈری يارىدەدر دامەزرى
لەسەر راسپاردى ئەنجومەننى زانکۆ يان دەستە، ئەگەر بەھەمان ماوه دەرس گوتنە وە ئەنجام
دابى لە زانکۆكانى دەرە وە هەرىم و شايەدى بُو بدرى لە دەرس گوتنە وەدا سەركەمتوو بۇوە و
توېزىنە وە زانستى بەسۈودى بەلانى كەم لە پىنج كەمتر نەبى بلاۋكىرىدىتە وە.

ماددهی بیست و پنجم:

موعیده‌گان: مه‌رجه ئه و که‌سەی به موعید له کۆلیچ داده‌مەزى، بروانامەی به کالۆریوپسی به تەقدیری باشى به‌لانى كەم هەبى و له سى يەكەمەكانى بەشەکەی بىت و کارى بەشدارىي كردن له لىكۆلینەوهى پراكتىكى و كردنى و چاودىرى ئەزمۇونەكان و چالاكى تر له بەشەکە بگرىتە ئەستو.

بەشى شەشم

ئەنجومەنى بالاًى كوردستان بۇ پسپۇرایەتىيەكانى پزىشكى

ماددهی بیست و شەھەم:

ئەنجومەنى كوردستانى دەزگايىهەكى فيركىردنە و له ئاستى زانكۆدايە و حەرمىكى ئارام و پارىزراوه و كەسايەتى مەعنەوى خۆى ھەيە (سەربەخۇيى كارگىرپى ودارايى و ياسايى) پىويىستى ھەيە و بۇ بەديھىنانى ئامانجەكانى و كاروبارەكەي ئەنجومەنىكى زانستى بەريوھى دەبات.

ماددهی بیست و حەوتەم:

ئەنجومەنى كوردستانى ھەولى ئامادەكىردنى پزىشكى پسپۇر دەدات به ھاوکارى كردنى لەگەل وەزارەتى تەندروستى له لقە جىاوازەكانى پزىشكى و فەراھەمكىردنى پىداويسىتىيە پىويىستىيەكان بەپىي نويىزىن شىۋاز و داهىنانى زانستى.

ماددهی بیست و ھەشتەم:

يەكەم: ئەنجومەنى كوردستانى سەرۆكىكى دەبى كە بروانامەي دكتورا يا ھاوشىۋەكەي لە پزىشكى دا ھەبى و به پايەي پرۆفېسۈر بى و به پلهى تايىبەتى داده‌مەزى لەسەر پىشنىازى وەزير بۇ ماوهى چوار سال و قابىلى نويىكىردنەوهى بۇ يەكجار.

دووەم: سەرۆكى ئەنجومەنى كوردستانى يارىددەرەيىكى دەبى كە بروانامەي دكتورا يان ھاوتاكەي لە پزىشكى ھەبى و به پلهى بەلانى كەم پرۆفېسۈر يارىددەر و خزمەتى زانكۆيى لە دە سال كەمتر نەبى و به پلهى بەريوھەرى گشتى داده‌مەزى لەسەر پىشنىازى وەزير و، كاروبارى دارايى و كارگىرپى دەگرىتە ئەستو.

ماددهی بیست و نویەم:

ئەنجومەنىكى زانستى ئەنجومەنى كوردستانى بەريوھەبات و سەرپەرشتى دەكات و لەمانە پىكىدى:

سەرۆكە يەكەم: سەرۆكى ئەنجومەنى كوردستانى: دووەم: يارىددەرەي سەرۆكى ئەنجومەنى كوردستانى سىيەم: سەرۆكى ئەنجومەنى زانستى لقە پسپۇرپىيەكان

چوارم: پژیشکیاک نوینه رایه‌تی و هزاره‌تی ته‌ندره‌ستی دهکات که به‌رژترین بروانامه‌ی له بواری ئه‌ندامه پسپوری بدهست هینابی:

پینجه‌م: سه‌رۆکی ئه‌نجومه‌نی کوردستانی بۆی هه‌یه بانگه‌یشتی هەر کەسیک بکات که به پیویستی بزانی بۆ به‌شداری کردن له کاره‌کانی ئه‌نجومه‌نی زانستی هەر کاتیک پیویستی کرد.

مادده‌ی سییه‌م:

ئه‌نجومه‌نی زانستی کۆبونه‌وهی دهوری مانگانه ده‌بەستی و ده‌شبی له سه‌ر بانگه‌یشتی سه‌رۆکه‌کەی هەر کاتی پیویستی کرد کۆبونه‌وهی تر ببەستری و نیساب به ئاماده بونی دوو له‌سەر سیی ئه‌ندامان ته‌واو ده‌بیت و بريار و راسپاردادکانی بەزۆرینه‌ی دهنگی ئاماده بونان و دردەگیری و له کاتی يەکسان بونی دهنگه‌کان ئه‌ولایه‌نه پەسند دەکری که سه‌رۆک دهنگی بۆ داوه.

مادده‌ی سی و یەکەم:

ئه‌نجومه‌نی زانستی نەم تایبەتمەندیانه‌ی خواره‌وهی ده‌بى:

یەکەم: تایبەتمەندییه زانستییه‌کان:

1. برياردان له‌سەر کردن‌وهی لقە زانستییه‌کان

2. برياردان له‌سەر پلانی ته‌واوکردنی ناته‌واویه‌کان له میلاکی ئه‌ندامانی دهسته‌ی درس گوتنەوه

3. جیبەجی کردنی پلانی وەرگرتن له ئه‌نجومه‌نی کوردستانی

4. به‌دواجاچوونی پروگرامه‌کان و هەلسه‌نگاندیان به‌مەبەستی نویکردن‌وهیان و رویشنن له‌گەل پەرسەندن‌هه زانستییه‌کان

5. پیشنياز کردنی پروگرامه‌کانی خویندن و گۆرپەنیان بۆ پته‌وکردنی باری زانستی و پیشکەش کردنیان به وەزاره‌ت بۆ برياردان له‌سەری

6. راگرتنی خویندن به‌گشتی و يان به‌شیکی بۆ ماودیه‌ک له (6) رۆز زیاتر نەبى

7. دانانی میکانیزمیک بۆ جیبەجی کردنی پلانی وەزاره‌ت و ستراتیجییه‌تەکەمی.

دووەم: تایبەتمەندییه کارگیرییه‌کان

1- برياردان له‌سەر پلانه‌کانی پەيوەندییه روش‌نبیرییه دوو قولییه‌کان له‌گەل دەزگا زانستییه‌کانی دەرەوهی هەریم و جیبەجی کردنیان.

2- گریبەست کردن له‌گەل ئه‌ندامانی دهسته‌ی درس گوتنەوه و تەکنیکارانی بیانی

3. رەزامەندیی دەربىرین له‌سەر ئیقاد و خواستن (اعاره) مۆلەتەکانی خویندن له ناو هەریمدا

4. جیبەجی کردنی پلانی ئاماده کردنی میلاکی زانستی و هونه‌ریی و کارگیریی دهسته.

سییه‌م: تایبەتمەندىيە دارايىيەكان

1. ئامادە كردنى پلانى بودجەى سالانە و وېبەرهىنەن.

2. پەسند كردنى بىيارى ليژنەكانى تايىبەت بە كۈزاندنه وەو نرخاندىن و كرى و فرۇشتىنى

مالى گۆيىزراوە و نەگۆيىزراوە دەستە بەپىي ياسا كارپىيىكراوەكان لە هەرييەمدا.

3. بىياردان لەسەر ژمیرىيارىيە كۇتايمىيەكان.

ماددهى سى و دوووه:

يەكەم: ئەنجومەنى زانستى پىپۇرىي لە سى مامۇستايى دەستە دەرس گوتنه وە پىكىدى كە پلەي زانستيان لە پروفېسۋەر يارىدەدەر كەمتر نەبى.

دوووه: ئەركى ئەنجومەنى زانستى بە بەرزەفتكارىيەكان دەسىشان دەكىرى كە لە ئەنجومەنى كوردىستانىيە وە دەردەچن.

ماددهى سى و سىيەم:

يەكەم: دەرچوو بىروانامەي زەمەلى ئەنجومەنى كوردىستانى بالائى لە پىپۇرىيەكانى پىشىشكى (بۇردى كوردىستانى) پىيدەدرى و بە بالاترین بىروانامەي پىشەيى لە بوارى پىپۇرى دادەنرى و خاوهنەكەى دووسالى قىىدم بۇ حسىب دەكىرى بۇ مەبەستەكانى سەر مووجە و بەرزىكەنە وە مووجە وە مەموو ماف و ئىمتيازاتىيىكى پى دەدرى لە رۆزى وەرگرتنييە وە.

دوووه: مەرجە ئە و پىشىشكەى داواي وەرگرتنى بىروانامەي ناوبراو دەكتات بەلەنلى كەم ماوەي نىشته جى بۇونى دەوري تەواوکردىي وە مەموو مەرجە كانى قەبۇلى لى بىتەجى.

ماددهى سى و چوارە:

ماوەي خويىندن و پراكتىك لە ئەنجومەنى كوردىستانى لە نىوانى 4 سال ئاكى 7 سالى سالنامەيى .

يە.

ماددهى سى و پىئىجه:

يەكەم: ئە ياساو پىرە و رىنماييانە بەسەر ئەنجومەنى كوردىستانىدا پىادە دەكىرى، كە كاروبارى دەرس گوتنه وە قوتابيان لە زانكۆكانى هەرئىم رېكىدەخەن، بەجۇرىيىكى وا كە لەگەل حوكىمەكانى لەم بەشەدا ھاتووه ناكۆك نەبى.

دوووه: بەش و لقەكانى زانستى و پىشەيى ئەنجومەنى كوردىستانى و مەرجە كانى قەبۇل و تۈماركىرىن و شىۋازەكانى دەرس گوتنه وە ئەزمۇونەكانى و دەۋامكىرىن بەپىي ئە و رىنماييانە دىاردەكرين كە وەزىر دەريان دەكتات.

بەشی حەوتەم

دەستەی کوردستانی بۆ خویندنی ستراتیجی و تویزینەوەی زانستی

ماددہی سی و شہشہم:

یه‌که‌م: دهسته‌یه‌ک به ناوی (دهسته‌ی کوردستانی بُو خویندنی ستراتیجی و تویزینه‌وهکانی زانستی) داده‌مه‌زری و تایبه‌تمه‌ند ده‌بی به ئاماده کردنی پرۆژه‌ی لیکولینه‌وهکانی ستراتیجی له بواره‌کانی کۆمەلایه‌تی و ئابووری و سیاسى و تویزینه‌وه له بواره‌کانی پیشەسازیی و وزه و ژینگه و کشتوكال و هى دى.

دوروه: دهسته که سایه‌تیه‌کهی مهعنیه‌وی له رووی (سهربه‌خویی و کارگیری و دارایی و شیاویی یا سایی) یهود همه به بو به دیهینانی ئامانجه‌کانی.

ماددہی سی وحہ و تھم:

یهکم: دسته فهرمانبه ریک سه روکایه‌تی ددکات که خاوه‌نی بروانامه‌ی دکتورا بیت له یهکیک له بواره‌کانی زانستی، دهبی به پایه‌ی پروفیسور بیت و به پله‌ی تایبه‌تی له سه‌ر پیشنيازی و هزیر بو ماوه‌ی چوار سال دادمه‌هزری که قابیلی نوی کردنه و هیه بو یهک جار.

ماده‌ی سی و ههشتم:

بە مەرجىك ئەمانەي خواردەن ئەنجام بىدەن:

یه‌که‌م: درس گوته‌وه له یه‌کیک له ده‌زگاکانی و دزاره‌ت به نیوه راده‌ی نیسا‌بیان.

دوودم: له ماوهی سالیکدا بهانی که م تویژینه و ھیلهک تھه واو بکەن.

سیّیه‌م: هه‌ر سیّ مانگ جاریک سیمیناریک پیشکه‌ش بکه‌ن.

ماددہی سی و نویہم:

یہ کہم: دھستہ لہ مانہ پیکدیت:

۱. سنه‌هري خوي‌ندنه ستراتيجيه‌کان

۲. سه‌نده‌ری تویّزنه‌وهی زانستی و ته‌کنو‌لوجی

دووههه: ئەركى سەنتەرى ئامازە بۇ كراو لە بېرىگەسى يەكەمى ئەم ماددىيەدا دەكەۋىتە ئەستۆي
بەرىۋەبەریّىكى گشتى خاودەن بېروانامەدىكتۆراو بە پايىھەكى زانستى كە لە پروفېسۈرى
يارىدەدر كەمتر نەبى و خزمەتىيّىكى زانكۆيى هەبى كە لە دە سال كەمتر نەبى.
سىيەم: دەستە بودجەپەكى تايىھەتى دەبى كە لەگەل ئەركەكانپىدا بىگۈنچى.

دەزگاکانی خويىندىنى بالاى ناھىكمى

ماددہی چلہم:

دشی به پی یاسو رینمایی و به رزه فتیه کان زانکو یان کولیچ یا خود په یمانگا یان نووسینگهی
مهشق و شیاندنی بالای ئه هله له بواری خویندنی بالا له هر یم دایمه زردی.

مدادهی چل و پهکه: ۱۰

دەزگا ناوبر اوەتكان لە ماددەي چلى ئەم ياسايىھدا دەكەونە بەر حۆكمى ھەموو ياساو پىرھۇ و رېنمایىھ بەرکار دەكان.

ماددہی چل و دووھم:

یه‌که‌م: نابی هیچ لایه‌نیک یا که‌سیک به‌ر له‌وهرگرنی ره‌زامه‌ندی و هزاره‌ت ده‌زگای خویندنی
بالای نا حکومی له هه‌ریمدا بکاته‌وه یا به‌ردیوه بیات.

دوروهه: نابی هیچ دهزگایه کی خویندنی بالاًی دهرهوهی هه ریم لق یا نووسینگه له هه ریمدا
لکاتهوهه هه تا ره زامه ندی و هزار دت و هنگه بت.

سییه‌م؛ ته‌نیا و‌زارهت تایبه‌تمه‌نده به پی‌دانی موله‌تی کردن‌هودی هه‌ر ده‌گایه‌کی فیرکردنی بالاً که سه‌ر به و‌زارهت نه‌هی، حا حکومه، بست بان نا حکومه.

ماددہی حیل و سیئہم:

یه که م: و هزاره د همه موو ریکاریکی ئوسولی ده گریته بھر بۇ داخستنی هەر دەزگا يالق يا نووسینگە يەك ك اىتھەوە ياك تېھوە لە هە، تەم يە، لەوە، گەتنە، دەزامەندە.

دوروهم: هەر دەزگایەك يا لقىك يا نووسىنگەيەك بەبى وەرگرتنى رەزامەندىي وەزارەت دابىمەزرى، بەسەر پىچىيەكى ياسايى دادەنرئ و پىويستە وەزارەت رىكارى ئوسولى بۇ داخستنى بگىريتە بەر.

سییه‌م: حوكمه‌کانی بريگه‌ی دوودم له مدادده‌یه‌دا هه‌موو لقه‌کان يا نووسينگه دامه‌زراوه‌کان له هه‌ريهم به‌ر له دهرچونى ئه‌م ياسايه ده‌گريته‌وه، گه‌ر هه‌ريه‌ك له‌مانه نه‌هاتنه ژيربارى حوكمه‌کانى.

بهشى نويهم حوكمه كوتاييه‌کان

مدادده‌ي چل و چواره‌م:

يەكەم: ئەندامانى دەسته‌ى دەرس گوتنه‌وه پاييه‌ي خۆيان و هه‌مووما فيكىان له‌م ياسايه و ياساكانى تر و ئه‌و پىرەوه ورپىنما ييانه كه به هۆييه‌وه دەرچوون دەپارىززى له حاله‌تى تەنسىب كردىيان يا تەفه‌روغيان له فرمانى دەرەوه زانكۇ و دەسته‌کان و دامه‌زراندىيان. يان گواستنەوهيان بۇ فەرمانىك له دەرەوه سەنتەرى وەزارەت يا سەنتەرى زانكۇ و دەسته‌کان و، ماوهى مانه‌وهشيان له و فەرمانانه به خزمەتى زانكۆيى كردنى بۇ مەبەسته‌کانى پله‌پىيدان و سەرمۇوچەو بەرزىكىرنەوه خانه‌نشىنى دەزمىردرېت.

دووه‌م: ئەندامانى دەسته‌ى دەرس گوتنه‌وه مافى پله‌پىيدانى زانسى دواى خانه‌نشىن كردىيان ياخود له حاله‌تى دامه‌زراندىيان يان گواستنەوهيان بۇ فرمانى دەرەوه دەزگاكانى خويىندى بالا دەكەۋى له بارى بۇونى مەرجى پىويست بۇ پله‌پىيدانيان بەبى مەرجى دەرس گوتنه‌وه.

مدادده‌ي چل و پىچەم:

يەكەم: ئەمانه خوارەوه بەپىرەوه دەسنىشان دەكىن.

1. ئه‌و كاروبارانه‌ي پەيوەندىدارن به رابه‌رى كردى قوتابيان و ئاراسته كردىيان له رۈوۈ زانسى و پەرەردەھىي و كۆمەلائىتى و هزرى و چاودىرى كردىيان و دەسنىشان كردى ئەرك و بەرەزەفتىكىردىيان و ناردىيان بۇ دەرەوه بۇ خويىندىن و زەمالەكان و رىكخستى مۆلەتكانى دەرس خويىندىن و هه‌موو ئەوانەي پەيوەستن به كاروبارى زانسى و پەرەردەھىي دىكە .

2. پله‌پىيدانى زانسى به ئەندامانى دەسته‌ى دەرس گوتنه‌وه.

3. یارمه‌تیدانی تویژینه‌وهی زانستی و دانان و ودرگیران.

4. ههیکه‌لی کاری ئهندامانی دهسته‌ی درس گوتنه‌وه.

5. خویندنی بالا.

6. مه‌رجه‌کانی کردنه‌وهی ده‌زگا زانستیه بالاکانی ئه‌هله‌ی.

7. ئه‌رك و پیکه‌اته‌ی و‌زاره‌ت و درخستنی کارو فرمانه‌کانی.

مادده‌ی چل و شهشەم:

ته‌نیا زانکو و دهسته تایبەتمەندن به يەكلا کردنه‌وهی سکالاکانی كه په‌يودندیدارن به قه‌بول و گواستنەوه و ئه‌زمۇونەكان و سزا بەرزەفتىيەكان كه بەسەر قوتابى داده‌سەپى و فەسل کردىان بە هوی دەرنەچۈونىان لەگەل ھەلسەنگاندى بىروانامەكان و پله زانستیه عيراقى و بىيانىيەكان كه لە دواى قۇناغى خویندنى دواناوه‌ندىي دىئن لەگەل داواکارىي بەخشىنى نازناو و بىروانامە زانستی و فەخرىي.

مادده‌ی چل و حەوتەم:

زانکۆكان و دهسته‌كان بؤيان هه‌يە بو ئەنجامداني ئه‌زمۇونە زانستی و پياده کردنەکانيان و مەشقى قوتابيان، په‌نا بىنە بەرھەموو لايەنیکى پسپۇر لە فەرمانگەكانى فەرمى هەريم و كەرتى تايبەت و دەبى ئەو فەرمانگايانەش ئاسانكارى و يارمه‌تى پیويست بو بەدېھىنانى ئەم كاره پېشكەش بکەن.

مادده‌ی چل و ھەشتەم:

زانکو و دهسته‌كان لى بوردراعون لە رەسمى گومرگ بەپىي ياسا كارپىكراوه‌كان لە هەموو مادده و كەل و پەل و ئامىر و بەشەكانى و مادده يەددەگەكان و مادده تاقىيگەكان و هویەكانى رون كردنەوه فلىم و پەخشنامە و كتىب و چاپراوه هاوردەكان لە چوارچىوهى پرۇزە پسپۇرىيە زانستىيەكانى كه خزمەتى مەبەستەكەي دەگەن.

مادده‌ی چل و نۆيەم:

ودزىر بۇيى هه‌يە بەریوەبەرایەتىيەكان يان بەشەكان يان ھوبەكان لە ناو پیکه‌اته‌كانى و‌زاره‌تدا دامەزرينى يان لىكىيان بادات يان ھەلىان و‌شىنىتەوه بەپىي پیويستى كاره‌كەي لە كاتى پیويستدا.

مادده‌ی پەنجايەم:

ودزىر بۇيى هه‌يە پىردو و رىنمايى پیويست بو ئاسانكارىي جىبەجى كردنى حوكىمەكانى ئەم ياسايدە درېچۈينى.

مادده‌ی پەنجاوجەكەم:

ياساى ژمارە(33)ى سالى 2004ى و‌زاره‌تى خویندنى بالا و تویژينه‌وهی زانستى ھەلّدەو‌شىتەوه.

ماددهی پهنجاو دووه:

کار به حوكىي ماددهه کانى (40، 41، 42، 43) ئەم ياسايىه دەكىرى تاكو ياسايىهكى تايىبەت بە زانڭۇ نا حوكىيەكان دەردىچى و پىويىستە لەسەر ئەنجومەنى وەزيران پرۆژىيەك لە ماوهى سى مانگدا پېشىكەش بکات.

ماددهی پهنجاو سىيە:

کار به هىچ دەقىيى ياسايىي يا بېيارىيڭ ناكىرى گەر لەگەل حوكىمەكانى ئەم ياسايىه ناكۇك بى.

ماددهی پهنجاو چوارەم:

پىويىستە لەسەر ئەنجومەنى وەزيران و لايەنە پەيوەندىدارەكان حوكىمەكانى ئەم ياسايىه جىبەجى بکەن.

ماددهی پهنجاو پىنچەم:

پىويىستە ئەنجومەنى وەزيران پىرەوى پىويىست بۇ جىبەجى كردنى حوكىمەكانى ئەم ياسايىه دەربکات.

ماددهی پهنجا و شەشە:

ئەم ياسايىه لە رۆزى بلاۋىرىنى دەكىرى لە رۆزىنامە فەرمى (وەقائىيى كوردىستان) دوه جىبەجى دەكىرى.

عەدنان موختى

سەرۆكى ئەنجومەنى نىشتەمانىي كوردىستان - عىراق

- هۆیه‌کانی دەرچوونی ئەم ياسایە -

پەرسەندنەکانی کۆمەلایەتى و ئابورى و سیاسى كە هەرىمی كورستان . عيراق پىيىدا دەروات، پىويسى بە چاوجىرانەوە كرد لە زۆر بنەماو چەمك و ميكانىزمەكاني پەيوەندىدار بە فەلسەفەي خويىندى بالاو ستراتيجىيەتكەمى، بە جۆرىك كە لەگەل ئامانجەكاني قۇناغى نوئ بىرلا بەرپىوه، لە ميانەي دەركىدىنە ياساي نوئ بۇ وەزارەتى خويىندى بالا و توېزىنهوە زانستى لە هەرىمدا، بۆيە ئەم ياسايە پشتى بەست بە وەرگرتى پرنسيپى ناسىنتالى بۇ دەزگاكانى خويىندى بالا لەلایەنى دارايى و كارگىرييەوە و چىركەنەوە لەسەر بەشەكاني زانستى لە زانكۆكان وەكى ناوكى بنچىنەيى، و گرىنگ توېزىنهوە زانستى لە خزمەتكىدىنە پىويسىتىيەكاني كۆمەلگەي كورستاندا بى، و بۇ مسۇگەر كردنى بەجىيەياندىنە دەزگاكانى خويىندى بالا پەيامەكەيان لە مەيدانەكاني توېزىنهوە زانستى و ئامادەكىرى زانستى، دامەزراوى نوئ هاتە ئاراودە، وەكى ئەنجومەنى كورستانى بالا بۇ تايىبەتمەندىيەكاني پزىشكى و دەستەي كورستانى بۇ خويىندنەكاني ستراتيجى و توېزىنهوە زانستى، و گۇرپىنى دەستەي خويىندى تەكニكى بۇ زانكۆ خويىندى تەكニكى و رېكخستنى دەزگاكانى خويىندى بالا ناھىكمى و ھاوبەش لە ياسادا، ھەموو ئەوانە بە ئامانجى كەمكىدەوە كەلىن لە نىوان دەزگاكانى خويىندەن لە هەرىمدا لەگەل زانكۆكانى جىهانى و خۇ گونجاندىن لەگەل پەرسەندنەكاني جىهانى لە مەيدانى خويىندى بالا توېزىنهوە زانستى و لاكردىنەوە لە پىداويسىتىيەكاني كۆمەلگەي كورستان ... بۆيە ئەم ياسايە دەرچووپىنرا.

تىبىنى : ئەم ياسايە بەبرىارى ژمارە 21 ئى سالى 2008 لەلایەن سەرۆكى هەرىمى كورستانەوە دەرچوپىنرا